REVISJONSRAPPORT

3B-FIBREGLASS NORWAY AS
Postboks 42
4795 Birkeland

Oslo, 2. juli 2018

Deres ref.:
Cathrine Blichfeldt

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2016/1909
Saksbehandler:
Ole Stian Bockelie

Revisjonsrapport: Revisjon ved 3B-Fibreglass Norway AS
Kontrollnummer: 2018.005.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Cathrine Blichfeldt

Fra Miljødirektoratet:
Ole Stian Bockelie

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Tone Line Fossnes

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos 3B-Fibreglass Norway AS under sluttmøtet den 21. juni 2018. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 19. - 21. juni 2018. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 5 avvik og ga 2 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Virksomhetens praksis for håndtering av kjemikalierester er ikke i tråd med tillatelsens krav om å redusere forurensning så langt som mulig
- Virksomhetens utslippssted for prosessvann er ikke i tråd med tillatelsen
- Virksomhetens måleprogram har mangler
- Virksomhetens miljørisikovurdering har enkelte mangler
- Virksomheten kan ikke dokumentere at nivåmålere måler riktig vannmengde til elv

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke gjennomført målinger av utslippskomponenter i henhold til egen plan
- Virksomheten kan bedre sin dokumentasjon på at avvik er lukket

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

3B-Fibreglass Norway AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 15. september 2018 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

2. juli 2018	Ole Stian Bockelie		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Aust-Agder ved miljøvernavdelingen
- Birkenes kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: 3B-FIBREGLASS NORWAY AS	
Organisasjonsnr.: 974118858	**Eies av:** 919742356
Bransjenr. (NACE-kode): 23.140 - Produksjon av glassfibrer	

Kontrollert enhet

Navn: 3B-Fibreglass Norway AS	**Anleggsnr.:** 0928.0011.01
Kommune: Birkenes	**Fylke:** Aust-Agder
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	**Gebyrsats:**
Tillatelse gitt: 6. desember 2007	**Sist endret:** 19. september 2017

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervjue sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instrukser blir fulgt opp i praksis

Tilsynet er gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Revisjonens tema

- Miljøstyringssystem
- Internkontroll
- Prosess og renseutstyr
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

3B-Fibreglass Norway AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må 3B-Fibreglass Norway AS innen 14. september 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Ole Stian Bockelie.

4. Gebyr for revisjonen

3B-Fibreglass Norway AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 3. april 2018). Dette betyr at dere skal betale kr. 116 500,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for flerdagstilsyn.

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 22. juni 2018. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljødirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1
Virksomhetens praksis for håndtering av kjemikalierester er ikke i tråd med tillatelsens krav om å redusere forurensning så langt som mulig

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for 3B-Fibreglass Norway AS, datert 29. januar 1991 med endringer 19. september 2017 (Tillatelsen) punkt 2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig
Forurensningsloven §7 Plikt til å unngå forurensning.

Kommentarer:
Det følger av tillatelsen at all forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, isolert sett er uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige

kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

I produksjonen av glassfiber tilsettes glasset en vandig emulsjonsblanding for å oppnå ønskede egenskaper i glassfiberen. Kjemikaliene som brukes varierer basert på hvilke egenskaper som ønskes. Noen av kjemikaliene virksomheten bruker er faremerket, hvor enkelte blant annet er merket med miljøfare.

Ved produksjon og påføring av emulsjonsblandingen på glassfiberen havner noe av blandingen i prosessvannet som videre renses i et biologisk renseanlegg før det rensede vannet slippes til Tovdalselva. Utslippet er regulert gjennom utslippstillatelsen fra Miljødirektoratet.

Emulsjonsblandingene som påføres glasset oppbevares i tanker før påføring. Det ble opplyst av virksomheten at det er vanlig praksis ved rengjøring å spyle restene fra disse tankene ut med prosessvannet som renses via det biologiske renseanlegget, før det slippes til Tovdalselva. I tillegg ble det opplyst at det enkelte ganger ved feiltagelse lages blandinger som ikke kan brukes i prosessen. Disse blandingene tilsettes noen ganger prosessvannet som går til renseanlegget. Virksomheten dokumenterte at de har en kommunikasjon mellom renseanleggansvarlig og blanderiet hvor det er satt en grense for maksimal tilsetting av "vraket" blanding pr. dag. Denne grensen ligger ved normal drift på 1000 liter pr. dag.

Praksisen med å tilsette kjemikaliene i prosessvannet er ikke i tråd med tillatelsens punkt 2.3 "Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig". Kjemikalierestene er videre å anse som avfall og skal derfor håndteres i henhold til kravene i avfallsforskriften.

Virksomheten opplyste at de er i en prosess med å vurdere en ny måte å mikse, oppbevare og påføre emulsjonsblandinger som et ledd i å redusere kjemikaliebruk, utslipp og avfallsgenerering.

Avvik 2
Virksomhetens utslippssted for prosessvann er ikke i tråd med tillatelsen

Avvik fra:
Tillatelsen punkt 3.2 Utslippssted for prosessavløp

Kommentarer:
Det følger av tillatelsen at prosessvann etter rensing skal føres ut i Tovdalselva på en slik måte at innblandingen i vannmassen blir best mulig.

Prosessvannet slippes ut via et betongrør som er lagt ut til midten av elva. Under tilsynet var det liten vannføring i elva. Det ble observert brudd på røret. Bruddet kan medføre at utslipp av prosessvann ikke blir tilstrekkelig innblandet i elvevannet, spesielt ved lav vannføring.

Avvik 3
Virksomhetens måleprogram har mangler

Avvik fra:
Tillatelsen punkt 11.4 Program for utslippskontroll

Kommentarer:
Det følger av tillatelsen at bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1 første ledd), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Virksomheten har utarbeidet et måleprogram (prosedyre H.3 006 Måleprogram ytre miljø). Imidlertid har det flere mangler:

- Virksomheten har ikke redegjort for alle faktiske utslippsstrømmer da utslipp av kjølevann ikke er beskrevet.
- Virksomhetens prosedyrer for prøvetaking og interne analyser er ikke oppdaterte og de er ikke en del av virksomhetens måleprogram. Virksomheten opplyste om at nye prosedyrer er under utarbeidelse.
- Det mangler en beskrivelse av hvilket måleutstyr som benyttes, inkludert utstyr for måling av vannmengde.
- Det mangler beskrivelse av hvordan utslipp til vann beregnes, inkludert vannmengde og de enkelte komponenter virksomheten er regulert på gjennom tillatelsen.
- Det mangler en begrunnelse for at valgt prøvetakingsfrekvens sikrer representative målinger.
- Det mangler en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene i målingene gir.
- Kvalitetssikring: det er ikke satt akseptgrenser for hva som er akseptabelt avvik når egne målinger sammenlignes med eksterne målinger.

Avvik 4
Virksomhetens miljørisikovurdering har enkelte mangler

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for 3B-Fibreglass Norway AS, datert 29. januar 1991 med endringer 19. september 2017, punkt 10.1 Miljørisikoanalyse
Internkontrollforskriften §5 2. ledd punkt 6.

Kommentarer:
Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

3B-Fibreglass Norway AS har egen prosedyre for risikostyring, A.2 004. Risikomodulen i ledelsessystemet skal brukes for å gjennomføre og dokumentere risikoanalyser med tiltak og resultater for området ytre miljø. Prosesseier, som er ansvarlig for å identifisere risiki for miljø, skal foreslå og gjennomføre risikoreduserende tiltak og oppdatere i IMS Risikomodul.

Det ble vist et eksempel på hvordan denne modulen skal benyttes ved en aktuell risikovurdering. Systemet er nytt og det gjensto under revisjonen en del arbeid med utarbeidelsen av miljørisikovurderingene:

- Virksomheten mangler en handlingsplan for miljøtiltak basert på risikovurderingen
- Det mangler en miljørisikovurdering for enkelte deler av virksomhetens aktiviteter. Det er f. eks. ikke dokumentert en risikovurdering av kjemikalier som går til utslipp i forbindelse med feilblandinger som går til renseanlegg. Videre mangler det en risikovurdering av eventuell lekkasje under påfylling av diesel på trucker med tilhørende rørsystemer plassert ved renseanlegget.

Avvik 5
Virksomheten kan ikke dokumentere at nivåmålere måler riktig vannmengde til elv

Avvik fra:
Tillatelsen punkt 2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

Kommentarer:
Det følger av tillatelsen at for å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Virksomheten beregner vannmengde som slippes til elva basert på nivået i de tre bassengene i renseanlegget. Vannmengden benyttes videre for å beregne total mengde utslipp til vann av de ulike komponentene virksomheten rapporterer til Miljødirektoratet.

Nivået i bassengene måles ved hjelp av tre forskjellige nivåmålere. Virksomheten opplyste at nivåmålerne ikke er en del av virksomheten forebyggende vedlikeholdssystem. Virksomheten kunne videre ikke dokumentere at målerne er kalibrert og kunne derfor heller ikke dokumentere at målerne måler korrekt vannmengde som slippes til elva.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1
Virksomheten har ikke gjennomført målinger av utslippskomponenter i henhold til egen plan

Kommentarer:
Virksomheten opplyste under revisjonen at planen for 2018 er å gjennomføre kvartalsvise målinger hos et eksternt laboratorium av komponentene fluorid, THC, kobber og sink. Imidlertid har ikke prøvene blitt analysert for de ovennevnte komponentene i første kvartal 2018. Virksomheten opplyste at de nå har avklart med det eksterne laboratoriumet at prøvene vil bli analysert for komponentene fra og med andre kvartal 2018.

Anmerkning 2
Virksomheten kan bedre sin dokumentasjon på at avvik er lukket

Kommentarer:
Virksomheten har endret sin internkontroll og system for avvikshåndtering. Prosedyre for registrering og behandling av avvik, jf. I.002, er oppdatert i henhold til nytt system. Det opplyses at informasjon og opplæring om hvordan avviksbehandlingen skal dokumenteres er gitt de ansatte. Ved stikkprøvekontroll ble det avdekket at statusen på avvik ikke var oppdatert i systemet. Avvik som i realiteten var fulgt opp og avsluttet var ikke lukket i avvikssystemet.

8. Andre forhold

Utestående krav fra Miljødirektoratet
Uavhengig av revisjonen har Miljødirektoratet varslet vedtak om tvangsmulkt på 100 000,- med frist 01.09.2018 for å sende inn følgende dokumentasjon:

- Ved oversendelse av ny tillatelse 19.09.2017 ble det satt en frist til 1. desember for innsending av fullstendig tilstandsrapport for grunn og grunnvann. Første trinn i rapporteringen, som innebærer en vurdering av behov for grunnundersøkelser, skulle foreligge innen 1. oktober og ble purret 31.oktober i fjor.

- I vårt vedtak av 15.6.2016, om intervall for vannovervåkning, er det stilt krav om overvåkning hvert 3. år. Kravet innebærer at det skulle vært gjennomført ny overvåkning i 2017 og program for denne overvåkningen skulle vært sendt oss i oktober 2016. Vi har ikke mottatt verken forslag til program eller resultater for 2017. Det er også stilt krav om at overvåkningsdata skal legges inn i Miljødirektoratets database Vannmiljø.

Virksomheten styrker sin HMSK-organisasjon
Virksomheten har i 2018 ansatt en kvalitetsansvarlig og opplyste under revisjonen at den er i prosess med å ansette en kvalitetsingeniør for å styrke HMSK-organisasjonen.

9. Gjennomføring
Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 23. mai 2018: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 19. juni 2018: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 19. juni 2018 til 20. juni 2018.
    - 10 personer ble intervjuet
    - befaringer til følgende steder:
        - 3B Fibreglass
- Avsluttende møte 21. juni 2018: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

VEDLEGG 1

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved 3B-Fibreglass Norway AS, 19. - 21. juni 2018

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Adm. Dir	X	X	X	
HMS leder	X	X	X	X
Prod. leder	X	X	X	X
Vedlikeholdsleder	X	X	X	X
P and T leader	x	x	x	X
Leder kvalitet		X	X	
Prosess ingeniør		X	X	
Leder elektro			X	
Supply chain leader		X		
Lab. tekniker			X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:
Ole Stian Bockelie, revisjonsleder
Tone Line Fossnes, revisor

VEDLEGG 2

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved 3B-Fibreglass Norway AS, 19. - 21. juni 2018

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende

- Måleprogram ytre miljø
- Miljørisikovurdering
- Kontrollrutine for rensanlegg
- Prosedyre for avviksbehandling
- Prosessflytdiagram
- Prosedyre for risikostyring
- Organisasjonskart
- Styringssystem
- Utslippsmålinger